Förvaltningsjurist Johan Karlsson

PaN 2019-04-11 P 8
TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-03-11

PaN V1801-0022054
HSN 2018-1327

Återföring

Svårigheter att få yttrande i ärende där vårdgivarens verksamhet överlåtits

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 25 september 2018 ett principärende rörande de förekommande svårigheterna för patientnämndens förvaltning att från privata vårdgivarverksamheter få yttranden som besvarar patientens klagomål när verksamheten överlåtits. Upphovet till principärendet var ett patientklagomålsärende där förvaltningen vid upprepade tillfällen hade begärt yttrande från en psykiatrisk mottagning som hade överlåtits.

Med hänsyn till att patienter drabbas av att inte få svar på sina klagomål och synpunkter, vilket medför att patientnämnden inte kan fullgöra sitt lagstadgade uppdrag, ansåg förvaltningen att det vore värdefullt att göra hälso- och sjukvårdsnämnden uppmärksam på företeelsen. Patientnämnden begärde svar från hälso- och sjukvårdsnämnden gällande eventuella åtgärder för att patientklagomålen ska hanteras i enlighet med regelverket i dessa fall.

Nämnden beslöt att begära skriftlig återföring i ärendet senast den 28 februari 2019.

Återföring

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande inkom till patientnämndens förvaltning den 20 februari 2019. Hälso- och sjukvårdsnämndens bedömning är att det finns tydliga krav i vårdavtal för att styra vårdgivarna till att följa de bindande åtaganden som finns reglerade i vårdavtalen. I yttrandet står att patientnämndens förvaltning borde ha uppmärksammat beställaren för att kunna uppmana vårdgivaren att inom skälig tid åtgärda bristen. Om den inte åtgärdas inom rimlig tid har beställaren rätt att innehålla upp till tio procent av den ersättning som utbetalas varje månad. Hälso- och sjukvårdsnämnden anser att rutiner bör utarbetas i samverkan mellan patientnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden för att säkerställa att beställaren får tidig kännedom om problemen för att kunna vidta åtgärder i enlighet med vårdavtalet.

Förvaltningens synpunkter
Patientnämnden vill framhålla att patientnämnders uppdrag enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården bland annat är att bidra till kvalitetsutveckling inom hälso- och sjukvården och till hög patientsäkerhet samt att uppmärksamma landstinget på riskområden och hinder för utveckling av vården (3 §).

Enligt Region Stockholms reglemente för regionstyrelsen och övriga nämnder ska patientnämnden, med anledning av framställda synpunkter och annan information som nämnden får, göra de utredningar och de framställningar till ansvariga nämnder inom Region Stockholm och till andra berörda organ som behövs (2 § 3 p.). Nämnden ska också i förebyggande syfte verka för att sådana förhållanden vilka kan innefatta risker för felaktig eller otillfredsställande vård eller behandling uppmärksammas av ansvariga nämnder och bolag (4 p.).

Det ligger sålunda i patientnämndens uppdrag att uppmärksamma landstinget och hälso- och sjukvårdsnämnden på risker och brister inom hälso- och sjukvården i regionen. Frågor som är av principiell karaktär lyfter patientnämnden som principärenden för särskild handläggning och analys. Svar begärs då från styrelsen för respektive vårdgivare, ledningen för sjukhus och/eller ansvariga nämnder och organ inom regionen som i förevarande fall. Patientnämnden ser värdet av att frågor av principiell karaktär inte endast hamnar hos hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Det är oklart i vad mån ”det finns tydliga krav i vårdavtal” för att säkerställa att patientnämnden får yttranden i de fall där vårdgivarens verksamhet har överlåtits. Patientnämnden ser dock positivt på initiativet att rutiner bör utarbetas i samverkan mellan patientnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden för att säkerställa att vårdgivare ska fullgöra sina skyldigheter att besvara patienters klagomål på lämpligt sätt.
Patientnämnden har tidigare ingått ett samverkansavtal med hälso- och sjukvårdsnämnden (dnr A1710-0018073) med anledning av patientnämndens uppdrag att bidra till bland annat kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och att regionen uppmärksammas på riskområden och hinder för utveckling av vården. Patientnämnden kommer att ta initiativ till att även ovannämnda rutiner förs in i samverkansavtalet.

Konsekvenser för patientsäkerhet
De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till att förbättra patientsäkerheten eftersom en effektiv klagomålshantering innebär att vårdgivare kan uppmärksamma och förebygga vårdskador vilket i sin tur leder till en ökad patientsäkerhet, även för den enskilde patienten, och därmed även till en

mer kostnadseffektiv hälso- och sjukvård. Vårdgivarnas yttranden är viktiga beståndsdelar i patientnämndens uppdrag att analysera inkomna klagomål och synpunkter då detta främjar kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård
De föreslagna åtgärderna förväntas få positiva konsekvenser för jämlik vård då de klargör att samtliga patientgrupper oavsett vård får svar på sina klagomål och frågor även om verksamheter byter ägare.

Förslag till beslut
Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

- Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande godtas som återföring och ärendet avslutas med tjänsteutlåtande till hälso- och sjukvårdsnämnden
- Ärendets tjänsteutlåtande skickas till styrelserna för WeMind respektive Capio för kännedom
- Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsförvaltningen för kännedom
- Ärendets tjänsteutlåtande skickas till patientens syster.

Steinunn Ásgeirsdóttir.
Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1	10 Yttrande över Patientnämndens principärende gällande svårigheter att få yttrande i ärende där vårdgivarens verksamhet överlåtits. HSN 2018-1327.
Bilaga 2	Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag, § 28. HSN 2018-1327.